

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за локална самоуправа (Службен весник на РМ бр.5/02), член 14 став 1 и став 2 од Законот за еднакви можности на мажите и жените(Службен весник на РМ бр.6/12) и член 63 од Статутот на Општина Аеродром(Службен гласник на РМ бр.20/2012,23/2014,04/2019) Советот на Општина Аеродром на 37-та седница, одржана на ден 29.12.2023 година, донесе:

ПРОГРАМА
на Општина Аеродром во областа
на еднаквите можности на жените и мажите во Општина Аеродром
за 2024 година

ВОВЕД

Демографски податоци на Општина Аеродром

Број на жители:

	Пол		Вкупно (%)
	Женски	Машки	
Број на жители во Општината	40.582	37.153	77.735
Процент на жители во Општината (%)	52,20%	47,80%	100%

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2021 година.

Демографската структура на општината според етничката припадност:

Етничка припадност	Пол		Вкупно
	Женски	Машки	
Македонци	34.940 (52,74%)	31.305 (47,26%)	66.245
Албанци	445 (52,30%)	406 (47,70%)	851
Турци	226 (48,70%)	238 (51,30%)	464
Роми	221 (48,15%)	238 (51,85%)	459
Власи	331 (50,77%)	321 (49,23%)	652
Срби	1.045 (48,49%)	1.110 (51,51%)	2.155
Бошњаци	205 (50,87%)	198 (49,13%)	403
Други неспомнати	564 (48,75%)	593 (51,25%)	1.157

Не се изјасниле	31 (50,00%)	31 (50,50%)	62
Непознато	21 (53,85%)	18 (46,15%)	39
Лица за кои податоците се превземени од административни извори	2.695 (51,35%)	2.553 (48,65%)	5.248
Вкупно	40.582	37.153	77.735
Процент %	52,20%	47,80%	100%

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2021 година

Просечна Возраст на населението во Општина Аеродром

Возраст по категории	Пол				Вкупно	Вкупно %
	Женски	%	Машки	%		
0 – 19 години	7.820	19,26%	8142	21,91%	15.962	20,53%
20-39 години	10.027	24,70%	9.527	25,65%	19.554	25,16%
40-59 години	11.277	27,79%	10.612	28,57%	21.889	28,16%
60-79 години	10.158	25,03%	7.837	21,10%	17.995	23,15%
80-100+ години	1.309	03,22%	1.026	02,77%	2.335	03,00%
Вкупно	40.582	100%	37.153	100%	77.735	100%

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2021 година, каде што се прикажани во повеќе категории.

Писменост:

Вкупно			Мажи			Жени		
писмени	неписмени	непознато	писмени	неписмени	непознато	писмени	неписмени	непознато

64.139 (98,36%)	104 (0,16%)	966 (1,48%)	30.188 (98,24%)	34 (0,11%)	507 (1,65%)	3.3951 (98,47%)	70 (0,20%)	459 (1,33%)
			100%			100%		
65.209 (100%)			30.729 (47,12%)			34.480 (52,88%)		

* Податоците се од Државниот завод за статистика, според последниот Попис на населението во 2021 година.

ПОЈДОВНА ОСНОВА НА ПРОГРАМАТА

Врз основа на член 2 од Законот за еднакви можности на жените и мажите, Општина Аеродром има обврска за воспоставување на еднаквите можности на жените и мажите во политичката, економската, социјалната, образовната, културната, здравствената, граѓанската и било која област од општествениот живот. За остварување на оваа цел, Општината, согласно одредбите од член 14 од овој закон, помеѓу останатото е должна да изработи годишен план во кој ќе бидат утврдени мерките за унапредување на еднаквите можности на жените и мажите.

Член 4 (1) Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1.Еднакви можности на жените и мажите е промовирање на начелото за воведување еднакво учество на жените и мажите во сите области од јавниот и приватниот сектор, еднаков статус и третман во остварувањето на сите права и во развојот на нивните индивидуални потенцијали преку кои тие придонесуваат во општествениот развој, како и еднакви придобивки од резултатите произлезени од тој развој;

2.Еднаков третман е отсуство на директна или индиректна дискриминација врз основа на пол согласно со овој или друг закон;

8.Потполна еднаквост на жените и мажите се еднакви права, можности, услови и третман во сите сфери на јавниот и приватниот живот и отсуство на културни, социјални, економски и политички услови кои продуцираат нееднакви односи на моќ и нееднаква распределба на општествените добра помеѓу жените и мажите.

9.Еднаква застапеност е секоја процентуална застапеност на одреден пол која не е помала од процентот на застапеноста на тој пол во вкупната популација.

10.Вклучување на родовите перспективи во главните текови е интегрирање на родовата перспектива во секоја фаза на процесот на градење, донесување, спроведување, следење и евалуација на политики – притоа, имајќи го предвид промовирањето и унапредувањето на еднаквоста меѓу жените и мажите.

Оваа програма е во согласност и со целите на Национална стратегија за родова еднаквост 2022-2027, (Стратегија за родова еднаквост 2022 2027.pdf (mtsp.gov.mk)) – Службен весник 170/2022 од 28.7.2022.

Стратегијата за родова еднаквост 2022-2027 утврдува три општи цели: 1) воспоставување на ефективен и ефикасен систем за унапредување на родовата еднаквост на централно и локално ниво, 2) подобрување на положбата на жените во сите области на јавниот и приватниот живот и 3) сузбивање на родовите стереотипи и градење на култура на ненасилство и недискриминација врз основа на пол, род и родов идентитет.

Локалната власт може преку своите надлежности и преку координација со многубројни локални фактори, да превзема конкретни акции во корист на родоават еднаквост, намалување на нееднаквостите и промовирање на вистинско еднакво општество.

И покрај бројните примери на јавна препознатливост и постигнат напредок, еднаквоста меѓу жените и мажите сеуште не е реалност во секојдневниот живот. Во пракса, мажите и жените, не ги уживаат истите права. Сеуште постојат социјални, политички, економски и културни нееднаквости.

Ваквите нееднаквости се резултат на социјалниот менталитет наметнат поради бројни стереотипи присутни во рамките на семејството, образованието, културата, медиумите, работната средина, организацијата на општеството итн. Има толку многу области во кои може да се делува со наметнување на нов пристап и правење на структурни промени.

Клучните идентификувани области во локалната заедница на кои треба да се насочат активностите и зголеми работата во 2024 година за воведување родова рамноправност се:

- Подигање на свест за родова рамноправност и намалување на родови стереотипи

1. Цели

Основни цели за активностите на Општина Аеродром во областа на еднаквите можности на мажите и жените за 2024 година се:

Цел 1. Промоција на родовата еднаквост преку користење на родово сензитивен јазик

Цел 2. Воведување на критериуми за селекција и унапредување при вработување и кариерен развој кои се родово сензитивни

Цел 3. Едукација –подигање на свеста за родова еднаквост преку кампања и едукација.

2. Активности

За остварување на целите на програмата во 2024 година, Општината ќе ги спроведе следните активности.

Цел 1: Промоција на родовата еднаквост преку користење на родово сензитивен јазик,

Мерки:

1. Јазикот е огледало на општествените односи. Тој е оној што ја конструира реалноста и и дава значење низ зборовите. Прашањето за родово чувствителен јазик е политичко и идеолошко прашање кое дефинитивно може да придонесе за видливоста на жените и женскиот род. Константно користење на машкиот род за двата рода ја засилува и поддржува родовата нееднаквост која веќе постои.

2. Со цел навиките да се променат и да се зголеми видливоста на жените, потребно е повеќе да се посвети внимание на прашањето на коректноста на јазикот и подеднаква застапеност на жените и мажите преку изработка на упатство за користење на родово сензитивен јазик наменето за вработените во Општина Аеродром.

Цел 2: Воведување на критериуми за селекција и унапредување при вработување и кариерен развој кои се родово сензитивни.

Мерки:

3. Справувањето на актуелниот предизвик кој го има секој млад човек и унапредувањето на комуникациските вештини се во фокусот на Општина Аеродром, и целта е преку едукација на млади жени и мажи да се зајакнат нивните капацитети на личен раст и развој со цел полесно вработување.

4. Со цел да и се помогне на оваа млада популација во соработка со НВО преку обуки ќе им се помогне да тие полесно ги совладаат комуникациските вештини како важен фактор во градење на зрели личности.

Цел 3: Едукација-Подигање на свеста за родова еднаквост и влијанието на климатски промени на истата преку обуки, кампањи и едукација,

Мерки:

5.Родовата еднаквост е повеќе од еднаква застапеност,таа е силно врзана за правата на жените.На глобално ниво постигнувањето на родовата еднаквост бара да се отстранат штетните практики и начин на размислување кои помагаат за постигнување на целта.

6.Со цел да се запознае пошироката јавност и да се подигне свесноста за потребата од еднаквите можности на мажите и жените,Општина Аеродром во соработка со НВО преку кампањи и обуки ќе делува на едукацијата- подигање на свеста за родовата еднаквост и за влијанието на климатските промени на истата.Кампањите ќе се развиваат на основа на резултатите од анкетата на јавното мислење која е исто дел од оваа програма,а ќе имаат цел разбивање на родовите стереотипи.

Претседател на Совет
на Општина Аеродром
Дејан Митески

